

Matuszewski, Adam

"Biblioteki polskie poza krajem w latach 1938-1948. Informator", Urszula Paszkiewicz, Janusz Szymański, Poznań 2005 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 52/1, 258-259

2007

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

oraz ich żarty i zabawy. Tom drugi pracy zawiera zestawienie tabelaryczne studentów polskich, studiujących w latach 1862–1918 w Politechnice Ryskiej. Przy każdym studencie, w odpowiednich rubrykach, podano jego: nazwisko i imię, daty życia, miejsce urodzenia, wyznanie, pochodzenie społeczne, miejsce poprzedniej nauki, wybrane przez niego wydziały na Politechnice Ryskiej, przynależność do organizacji studenckich oraz krótką notę biograficzną.

Wojciech J a w o r s k i : *Przemiany legalnego życia społecznego w Królestwie Polskim w latach 1864–1914*. Sosnowiec 2006, 446 s.

Praca opisuje przemiany legalnych, dobrowolnych organizacji społecznych, działających w latach 1864–1914 w Królestwie Polskim. Przedstawia: podstawy prawne ich legalizacji, chronologię i geografę powstania, charakterystykę społeczno-zawodową, wyznaniową i narodową ich założycieli oraz członków, liczebność i zasięg działania, udział poszczególnych grup społecznych w ich pracach, stosunek do nich władz państwowych.

Edward M a l a k : *Administrowanie w lotnictwie polskim 1926–1939 mieniem państwowym w warunkach postępu technicznego*. Toruń 2005 Adam Marszałek, 518 s., il.

Książka składa się z dwóch części. W pierwszej autor dokonał *Oceny położenia lotnictwa polskiego do zamachu majowego*, w drugiej zaś zanalizował *Wybrane cechy administracji publicznej jako władzy wykonawczej* i przedstawił *Uwarunkowania i charakterystykę administrowania mieniem w lotnictwie polskim 1926–1930*. Praca zaopatrzona jest także w liczne ilustracje przedstawiające modele ówczesnych polskich samolotów, kopie ważniejszych dokumentów oraz portrety zasłużonych dowódców, konstruktorów i pilotów.

Urszula P a s z k i e w i c z , Janusz S z y m a ń s k i : *Biblioteki polskie poza krajem w latach 1938–1948. Informator*. Opracowali: Urszula P a s z k i e w i c z , Janusz S z y m a ń s k i . Redaktor naukowy: Barbara B i e ń k o w s k a . Poznań 2005 Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Departament Dziedzictwa Narodowego, 344, nlb. 7 s., 8 k.tabl.. + 2 mapy, sum. Druga karta tytułowa i *Wstęp* również w języku angielskim.

Informator zawiera spis bibliotek polonijnych uszeregowanych w kolejności alfabetycznej kontynentów, a w ich ramach w układzie alfabetycznym państw,

na których terytoriach znajdowały się one. W ramach państw biblioteki zostały uszeregowane według nazw miejscowości, a w ich obrębie w układzie alfabetycznym nazw bibliotek. Po bibliotekach instytucjonalnych zestawione zostały w poszczególnych blokach księgozbiory domowe w kolejności alfabetycznej ich właścicieli. Na końcu bloku poszczególnych krajów znalazły się księgozbiory wędrownie, bez stałej lokalizacji lub o nieznannej przynależności miejscowej. Opis każdej z bibliotek zawiera: nazwę biblioteki (w jęz. polskim i urzędowym), adres biblioteki, nazwę właściciela (w jęz. polskim i urzędowym), typ biblioteki (szkolna, powszechna, naukowa, fachowa, inna), stan zbiorów, dodatkowe informacje, ostatnie znane miejsce przechowywania zbiorów (w przypadku pomieszczeń), bibliografię na jej temat. Książka zawiera także liczne ilustracje oraz indeksy *właścicieli bibliotek i księgozbiorów domowych i pozostałych nazw osobowych*. Osobno dołączono do niej mapy polityczne i administracyjne Polski i terenów sąsiadujących z 1938 i 1948 r.

Ks. Józef Wołczanski: *Wydział Teologiczny Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie 1918–1939*. Kraków 2002, Colonel, 674, nlb.3 s., 36 k. tabl., il., sum. ind.

Praca opisuje dzieje Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie od powstania niepodległej II Rzeczypospolitej w 1918 r., do likwidacji tego Wydziału w 1939 r. Składa się z sześciu rozdziałów. W rozdziale pierwszym została omówiona organizacja studiów i podstawy materialne. Rozdział drugi został poświęcony formowaniu się zespołu nauczającego i pracowniczego. W kolejnym rozdziale opisano funkcjonowanie poszczególnych katedr, ich obsadę personalną, rozbudowę zaplecza dydaktyczno-naukowego oraz stan poszczególnych seminariów naukowych, Rozdział czwarty przedstawia stopnie akademickie uzyskane na omawianym fakultecie. Rozdział piąty został poświęcony problematyce studenckiej, a więc ich pochodzeniu społecznemu i geograficznemu, liczebności, sytuacji materialnej oraz stowarzyszeniom studenckim. Ostatni rozdział opisuje działalność profesorów Wydziału Teologicznego UJK na forum kościelnym i społeczno-politycznym oraz ich udział w życiu intelektualnym Polski międzywojennej. Próbuje on także zbilansować najważniejsze osiągnięcia i niedostatki omawianego fakultetu. Książkę uzupełniają liczne ilustracje oraz portretu wykładowców Wydziału Teologicznego UJK.